

Πελοπν. (Λακων.) Τσακων. ἄνε Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κρήτ. (Σητ. κ. ἄ.) Κύθηρ. ἄνι Ἡπ. Μακεδ. ἀνεῖν Κρήτ. Πόντ. (Κερασ. κ. ἄ.) Σῦρ. κ. ἄ. ἀνεῖ Θήρ. Κρήτ. Λευκ. Πελοπν. (Μάν.) Προπ. (Μηχαν.) κ. ἄ.

Ἐκ τῆς μεσν. φρ. ἄν ἔνι. Ὁμοίως ἐκ τοῦ ἄν εἶναι ὁ τύπ. ἀνεῖν. Περί τῆς λ. ἰδ. ΣΨάλτην ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918/20) 42 κέξ. καὶ ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 45 (1933) 29 κέξ.

Ὑποθετικὸς σύνδεσμος, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσάγονται προτάσεις 1) Ὑποθετικαὶ ἔνθ' ἄν.: Ἀνὲ θέλῃς, νὰ τήνε πάρῃς Κρήτ. Ἀνὲ περνᾷ ἀπὸ τὸ χέρι μου, θὰ γίνῃ αὐτόθ. Ἀνε σ' ἀρέσῃ, ἀκλούθα μου αὐτόθ. Ἀνεῖ κοιμᾶται, νὰ τὸν ξυπνήσῃς Λευκ. Ἀνεῖ μὲ νοιώσουνε, θὰ μὲ σκοτώσουνε Θήρ. Πολλάκις συνεκφέρεται μετὰ τοῦ καί: Ἀνεῖ γαί ἔρῃη Κρήτ. Ἀνὲ γαί δὲ δὸν εὔρω αὐτόθ. Ἀνεῖ καὶ πᾶς Μάν. Καρτερῶ, μὰ ἀνὲν τῶν ἐν ἔρῃη, ἐν-νὰ πάω ἐγὼ Κύπρ. Ἀνὲν καὶ θέλ' ἐκεῖνος, ἐγὼ πα θέλω Τραπ. Χαλδ. Ἀνὲν κ' εὐτιάς ἀτο, θ' ἀγαπῶ σε (ἂν τὸ κάμῃς κτλ.) αὐτόθ. Ἐφαρμάξ', ἀνὲν κὶ κρουλουγήθ' κὶ ἀρρουσιήσ' τοὺ πιδί, τί θὰ κάνουμ; Ἰμβρ. Ἡ χρῆσις καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. στ. 2510 (ἐκδ. JSchmitt) «ἂν ἔναι καὶ χολιάσῃ», Διηγ. παιδιόφρ. στ. 685 (ἐκδ. Wagner σ. 165) «κὶ ἀνὲν καὶ εὔρης καὶ νερόν» Μαχαιρ. 1,24 (ἐκδ. RDawkins) «καὶ ἀνὲν καὶ ὁ ρῆγας σύρη μαρτυρίαν» κτλ. Ἐν Πόντ. τὸ ἀνὲν καὶ συνεκφέρεται μετὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντων. τό: Ἀνὲν καὶ τὸ λές μ' ἀτο, καὶ θὰ δίγω σε (ἂν μοῦ τὸ εἴπῃς, καὶ θὰ σοῦ δώσω) Χαλδ. Ἀνὲν καὶ τὸ θὰ πᾶς, πέ μ' ἀτο Κρώμν. Χαλδ. Ἀνὲν τσαὶ τὸ οὐ πᾶς, νὰ χτυπῶ σε (νὰ = θὰ) Ὁφ. || Ἄσμ.

Ἀνεῖ δοθάνω μὴ με κλαῖς, γιατί' εἴμ' ἀποθαμένος, μόνο μὲ κλαῖγε ζωδανὸ ποῦ μ' ἔρημος καὶ ξένος Κρήτ.

Γιατ' εἶσαι τὸ κεφάλι μας καὶ εἶσαι κ' ἡ τιμὴ μας κὶ ἀνὲν γαί σὲ σκοτώσουνε, χάνεται ἡ ζωὴ μας αὐτόθ.

Ἀποῦ χεὶ δὴ ἀγαπητικεῖς ἔχει χαρὰ μεγάλη, ἄνε δοῦ πάρουνε τὴ μιά, θὰ τοῦ πομείνῃ ἡ -γ-ἄλλη αὐτόθ.

Ἀνεῖ καὶ ξέρῃς γράμματα, πές μας τὴν ἀλφαβῆτα Μηχαν.

Ἀνὲν καὶ τὸ νικᾷς μ' ἐσύ, ἔπαρ' τὴν ψή μ' καὶ δέβα, κὶ ἀνὲν καὶ τὸ νικῶ σ' ἐγὼ, θὰ παίρω καὶ τὸ μαῦρο σ' (ἂν μὲ νικήσῃς ἐσύ, πᾶρε τὴν ψυχὴ μου καὶ πήγαινε, καὶ ἂν σὲ νικήσω ἐγὼ, θὰ πάρω καὶ τὸν μαῦρο σου) Χαλδ.

2) Παραχωρητικαὶ Κύθηρ. Λευκ. Πελοπν. (Λακων.) κ. ἄ.: Παροιμ.

Γαῖδαρος εἶν' ὁ γαῖδαρος, ἀνὲ φορῇ καὶ σέλλα (ὁ εὐτελής παρὰ πᾶσαν ἐπίδειξιν παραμένει τοιοῦτος) Κρήτ.

Τὸν Ἀράπη κὶ ἄνε λούνῃς, | κρύο σίδερο παιδεύεις (ἐπὶ τῶν ἠθικῶς ἀδιορθώτων) Κύθηρ. || Ἄσμ.

Ἐμεῖς κὶ ἀνεῖ φιλειόμαστε, δὲν εἶναι ἀμαρτία

Λευκ. 3) Ἀοριστολογικαὶ Κρήτ.: Ὅσοι κὶ ἀνὲν τ' ἀκούσανε γελᾶσανε. || Ἄσμ.

Ὅσα βουνὰ κὶ ἀνεῖ διαβῶ, ὅλα τὰ παραγγέλλω.

Πβ. ἄμα Β 2, ἄμποτε 1, ἄν, ἀνίσως, ἄν-κὶ-ἄν.

ἀνενέργητος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀνενέργητος.

Ὁ μὴ ὑποστάς τὴν ἐνέργειαν ληφθέντος καθαριστικοῦ φαρμακικοῦ ἢ ἐν γένει ὁ δυσκοίλιος: Εἶμαι ἀνενέργητος. Τὸ παιδί ἔμεινε ἀνενέργητο.

ἀνέννοια ἐπίθρ. ἐνιαχ. ἀνέννᾱ Πόντ. (Σάντ.) ἀνέννοιας Κύπρ. ἀνέννοιας Κύπρ. ἀνέννοια Θήρ. Κάμπ. Κύπρ. — Λεξ. Δημητρ. ἀνέννοιας Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀνέννοιος. Τὸ ἀνέννοια καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Α 1962 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «νὰ μὴν ἀναθιβολευτῇ καὶ ἀνέννοια νὰ πομείνῃ».

Χωρὶς φροντίδα, ἀμερίμνως ἔνθ' ἄν.: Κάθεται - τδοιμᾶται ἀνέννοια ἢ ἀνέννοιας ἢ ἀνέννοιας Κύπρ. Κοιμᾶται ἀνέννοια Θήρ. Ἀνέννοια κάθομαι καὶ πότε δὰ στέσω τὸ φαῖ μου! (δὰ = θὰ) Κρήτ. || Ἄσμ.

Μάννα, τῷ ἄν εἶσαι μάννα μου τὸ εἶντα φυλὴ λοῦσαι, ἐγὼ ἐκατακόπηκα τὸ ἐσὺν ἀνέννοιας τδοιμᾶσαι

Κύπρ.

Ἀνέννοια τρών καὶ πίνουνε κὶ ἀνέννοια ξεφαντώνουν Λεξ. Δημητρ.

Ἡ Παναγία κάετον ἀνέννοια 'ς τὸ θρονίον τῆς τοῖς προσευκῆς γιάατ'ε καὶ τὸ χαρτὶν ἐκράει (γιάατ'ε = διάβαζε, ἐκράει = ἐκράτει) Κάμπ. Συνών. ἀμέριμνα, ἄνοιαστα, ξέννοιαστα.

***ἀνεννοιάζω**, ἄνεννοιάζω Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθρ. ἀνέννοια.

Καθησυχάζω, ἀποκοιμίζω συνήθως διὰ βαυκαλημάτων, ἐπὶ παιδίου: Ἀ ἄνεννοιάσω τὸ παιδί καὶ ἀνά ῥτω (ἄ = θὰ). Σὰ ἄνεννοιάσε τὸ παιδί τὸ σκέπασε.

***ἀνέννοιασμα** τό, ἄνεννοιασμα Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀνεννοιάζω.

Ἀποκοίμισμα τοῦ παιδίου διὰ βαυκαλημάτων. Πβ. νανούρισμα.

ἀνέννοιος ἐπίθ. Λέρ. Κύπρ. Ρόδ. Σύμ. ἀνέννοιους Λέσβ. ἀνέννοιος Κύπρ. Μεγίστ. ἀνέννοιας Κύπρ. ἀνέννοιος Θήρ. Κάμπ. Κρήτ. κ. ἄ. — Λεξ. Βλᾶστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. ἔννοια. Τὸ ἀνέννοιος καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Β 811 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «κὶ ἀνέννοιος ἐκοιμούντο τὸ δεῖπνο νὰ χωνέψῃ».

1) Ὁ μὴ φροντίζων περὶ τίνος, ἀφροντὶς ἔνθ' ἄν.: Ἀνέννοιος κάθεται Ρόδ. Φαίνεται πολὺ ἀνέννοιος γι' αὐτὴν τὴν γουλιαν - γὰ παντρεῖαν Κύπρ. Ἀνέννοιος εἶναι καὶ πρέπει πῶς δὲν ἔμαθε πῶς ἐπόθανε τὸ παιδί δον Κρήτ. Ἀνέννοιος κοιμᾶται αὐτόθ. Ἦρθε τὸ πρᾶμα ξαφνικὰ κ' ἦσαν ὅλοι ἀνέννοι αὐτόθ. Ὁ δεῖνα ἔν' ἀνέννοιας, τρώει τῶν πίνει Κύπρ. Συνών. ἀδιανόητος, ἀμέριμνος, ἄνοιαστος, ξέννοιαστος. 2) Ὁ μὴ ὑποψιαζόμενός τι, ἀνύποπτος Κρήτ. — Λεξ. Δημητρ.: Ἐκεῖ ποῦ ἀνέννοιος πήγαινε τὸν χτυπήσανε ἀποπίσω Λεξ. Δημητρ. Ἀνέννοιο τὸν εὗρηκε καὶ γὰ κ'εἰονὰ τὸν ἐσκοτώσε Κρήτ. Ἀντίθ. ἀνέμπιστος.

ἀνεντήρητα ἐπίθρ. ἀμάρτ. ἀντήρητα Εὐβ. (Αὐλωνάρι.) Κάμπ. ἀδήρητα Κρήτ. (Σητ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀνεντήρητος. Τὸ ἀντήρητα καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Δ 1458 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «μ' ἀπ' ὅλους ἔνα στρατηγὸ ἔχεις τιμῆς μεγάλῃς | καὶ ἀντήρητα τοῦτον μπορεῖς 'ς τὸν πόλεμον νὰ βάλῃς» καὶ ἐν Ζήν. στ. 38 (ἐκδ. ΚΣάθα σ. 4) «ποῦ ἡμπαινες ἀντήρητα εἰς τῶν Τουρκῶν τὰ τόξα».

Χωρὶς φόβον, ἀδιστακτικῶς ἀφόβως ἔνθ' ἄν.: Γιάντα ντρέπεσαι; τραῦα ἀντήρητα Αὐλωνάρι. Πέρνα ἀδήρητα καὶ μὴ φοβᾶσαι Σητ. Ἀδήρητι μίλειε αὐτόθ. Ἀδήρητα νὰ δαί- νῃς 'ς τὸ σπίτι μας - νὰ πηαῖνῃς 'ς τὸ δρόμο σου Κρήτ. Συνών. ἀφοβα.

ἀνεντήρητος ἐπίθρ. ἐνιαχ. ἀνεδήρητος Κρήτ. ἀδήρητος Κρήτ.